

OPINIE LEGALĂ

I. TERMENI DE REFERINȚĂ

Având în vedere solicitarea transmisă de către Colegiul Psihologilor din România (denumit în continuare *Clientul* sau *CPR*) către Societatea de avocați Furtună și Asociații SPARL prin corespondența electronică din data de 25.06.2021, Societatea de avocați Furtună și Asociații SPARL a elaborat prezenta **opinie legală privind durata de valabilitate a mandatelor membrilor forurilor de conducere ale Colegiului Psihologilor din România obținute în urma procesului electoral desfășurat în anul 2017.**

Prezenta opinie legală este strict limitată la termenii de referință și nu poate fi folosită de către Client pentru alte scopuri decât cele avute în vedere la elaborarea ei.

Prezenta opinie legală a fost elaborată prin raportare la actele normative analizate menționate în Capitolul II – Legislație analizată.

Utilizarea prin analogie a textului sau prin oricare alt mod, înlătură orice răspundere din partea Furtună și Asociații SPARL. Folosirea de către Client numai a unei părți, secțiuni, pagini din cuprinsul prezentei opinii legale este interzisă în mod expres.

Conținutul și/sau concluziile prezentei opinii legale reprezintă dreptul de proprietate intelectuală al Furtună și Asociații SPARL și nu vor putea fi dezvăluite și/sau transmise în orice mod către terțe părți, persoane fizice/juridice române/străine, indiferent de scop, decât cu acordul prealabil, scris al autorului Furtună și Asociații SPARL.

Furtună și Asociații SPARL își rezerva dreptul unilateral de a consimți cu privire la dezvăluirea de către Client în tot/în parte a informațiilor/concluzii înaintate prin prezenta opinie legală.

Ideile, raționamentele, opiniile juridice exprimate de Furtună și Asociații SPARL în cuprinsul prezentei opinii legale sunt expresia analizei exclusive în calitate de avocați și nu sunt de menite a garanta Clientului vreun rezultat conform acestora.

Afirmațiile din prezenta opinie legală nu vor fi interpretate în sensul că instanțele judecătorești, și/sau orice autoritate publică, persoană fizică sau juridică de drept public sau privat, care ar urma să dezbată și să statueze asupra problemelor prezentate în conținutul acestui document vor dezbate și vor statua, în mod necesar, în sensul conținutului prezentului document sau pe baza argumentelor invocate în acesta.

II. LEGISLAȚIE ANALIZATĂ

1. În elaborarea prezentei opinii legale au fost analizate următoarele acte normative:
 - Legea nr. 213/2004 privind exercitarea profesiei de psiholog cu drept de liberă practică, înființarea, organizarea și funcționarea Colegiului Psihologilor din România, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 492 din data de 1 iunie 2004 (denumită în continuare *Legea nr. 213/2004*);
 - Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 213/2004 privind exercitarea profesiei de psiholog cu drept de liberă practică, înființarea, organizarea și funcționarea Colegiului Psihologilor din România aprobate prin HG nr. 788/2005, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 721 din data de 9 august 2005 (denumite în continuare *Normele metodologice de aplicare a Legii nr. 213/2004*);
 - Regulamentul din 2018 de organizare și funcționare internă al Colegiului Psihologilor din România aprobat prin Hotărârea Convenției Naționale a Colegiului Psihologilor din România nr. 4/2018, publicat în Monitorul Oficial al României nr. 116 din data de 14 februarie 2019 (denumit în continuare *Regulamentul din 2018 de organizare și funcționare internă al Colegiului Psihologilor din România*);
 - Procedura din 18 decembrie 2020 privind organizarea și desfășurarea alegerilor pentru forurile de conducere ale Colegiului Psihologilor din România și ale filialelor teritoriale ale Colegiului Psihologilor din România aprobată prin Hotărârea Consiliului Colegiului Psihologilor din România nr. 5/2020, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 77 bis din 25 ianuarie 2021 (denumită în continuare *Procedura de alegeri*).

III. CONȚINUTUL OPINIEI LEGALE

Dispoziții legale incidente

2. Potrivit dispozițiilor art. 25 alin. 3 din Legea nr. 213/2004 ***“Persoanele alese în forurile de conducere exercită un mandat de 4 ani și nu mai mult de două ori consecutiv.”***
3. De asemenea, Regulamentul din 2018 de organizare și funcționare internă al Colegiului Psihologilor din România prevede următoarele:
 - art. 7 alin. 4 și 5: ***“(4) Reprezentanții forurilor de conducere aleși exercită un mandat de 4 ani (sau, în cazul începerii unui mandat individual după momentul începerii mandatului respectivului for, până la finalul mandatului forului de conducere) și nu mai mult de două mandate complete consecutive pentru următoarele poziții: președintele Colegiului, membrii Comitetului director (indiferent de comisia din care fac parte), președinții filialelor teritoriale. (5) Mandatul începe la data validării rezultatelor alegerilor și se sfârșește la data validării rezultatelor pentru următoarele alegeri.”***
 - art. 8 alin. 1: ***“În cazul oricărei proceduri de alegeri, preluarea mandatului de către membrii forurilor de conducere nou-aleși se face în ziua următoare validării alegerilor de către comisia de validare a alegerilor.”***
 - art. 14 alin. 2: ***“Reprezentanții filialelor teritoriale la Convenția națională a Colegiului îndeplinesc un mandat de 4 ani. Mandatul are caracter personal și nu poate fi transmis către o altă persoană.”***

4. Procedura de alegeri stabilește că:

- art. 17: *"(1) Pe baza procesului-verbal privind numărarea voturilor, președintele de ședință dispune începerea procedurilor de validare a rezultatelor alegerilor. (2) Membrii Comisiei de validare a rezultatelor alegerilor își aleg un președinte și verifică procesul-verbal privind numărarea voturilor și ordinea candidaților, după care validează rezultatele alegerilor, prin întocmirea unui proces verbal de validare a rezultatelor alegerilor, care se semnează pe fiecare pagină de către toți membrii comisiei. (3) Procesul-verbal de validare a rezultatelor alegerilor se comunică președintelui de ședință, care îl citește în fața psihologilor prezenți și enumeră candidații care au obținut calitatea de membru în comitetul filialei teritoriale, de președinte al comitetului filialei teritoriale și de reprezentant delegat la Convenția națională a Colegiului. (4) Președintele de ședință asigură centralizarea și păstrarea în siguranță a tuturor documentelor și materialelor utilizate în cadrul lucrărilor convenției filialei teritoriale și declară ședința închisă."*
- art. 33: *"(1) Președintele de ședință supune procesul-verbal întocmit de către Comisia de numărare a voturilor spre analiza și verificarea acestuia de către membrii Comisiei de validare a rezultatelor alegerilor. (2) Membrii Comisiei de validare a rezultatelor alegerilor verifică procesul-verbal privind numărarea voturilor și ordinea candidaților, după care validează sau invalidează rezultatele alegerilor prin întocmirea unui proces-verbal de validare a rezultatelor alegerilor, care se semnează pe fiecare pagină de către toți membrii. (3) Procesul-verbal de validare a rezultatelor alegerilor se înmânează președintelui de ședință, care îl citește în fața reprezentanților prezenți la Convenția națională. (4) Preluarea mandatului de către membrii forurilor de conducere nou - aleși se face în ziua următoare validării alegerilor de către Comisia de validare a alegerilor. (5) Președintele de ședință se asigură că toate documentele utilizate sau rezultate în cadrul alegerilor vor fi predate Comisiei pentru alegeri. (6) Președintele de ședință declară ședința de alegere închisă."*

5. Stabilirea, prin dispozițiile legale sus – menționate, a unui mandat cu o durată de 4 ani al persoanelor alese în cadrul forurilor de conducere ale Colegiului Psihologilor din România reprezintă o reflexie a principiului periodicității oricărui proces electoral democratic, potrivit căruia este necesar ca atribuțiile și puterile dobândite în urma unui proces electoral să fie limitate în timp, în raport de o durată determinată, dar în același timp rezonabilă (nici foarte scurtă, pentru a permite persoanelor alese să își ducă la îndeplinire mandatele încredințate, dar nici foarte lungă, astfel încât persoanele alese să se "eternizeze" în deținerea respectivelor poziții și funcții de conducere).
6. Situația valabilității mandatelor nu ridică probleme de interpretare în situația în care desfășurarea și finalizarea unui nou proces electoral au loc în interiorul termenului de 4 ani calendaristici de exercitare a mandatelor obținute prin procesul electoral anterior desfășurat.
7. Însă, în situația în care noul proces electoral nu se finalizează în interiorul termenului de 4 ani sus – menționat, se ridică întrebarea legitimă referitoare la durata de valabilitate a mandatelor anterior încredințate, respectiv dacă acestea încetează sau nu, automat, prin efectul împlinirii duratei de 4 ani calendaristici.
8. Totodată, pentru a răspunde acestei întrebări este necesară fixarea momentelor de la care începe și la care se sfârșește mandatul încredințat în urma procesului electoral anterior, respectiv verificarea existenței unor dispoziții legale care să reglementeze concret aceste aspecte.

9. Din analiza dispozițiilor art. 7 alin. 5 din Regulamentul din 2018 de organizare și funcționare internă al Colegiului Psihologilor din România rezultă fixarea momentelor de debut și sfârșit (limitele valabilității mandatului) ale mandatului unui reprezentant ales în forurile de conducere al CPR, astfel: *“Mandatul începe la data validării rezultatelor alegerilor (s.n. – prin urmare, la data finalizării procesului electoral) și se sfârșește la data validării rezultatelor pentru următoarele alegeri (s.n. – prin urmare, la data finalizării procesului electoral organizat ulterior)”*.
10. Din interpretarea sistematică (regulă de interpretare a dispozițiilor legale care presupune corelarea/coroborarea unora cu celelalte) a dispozițiilor legale mai sus prezentate rezultă faptul că reprezentanții forurilor de conducere ale CPR, aleși în urma unui proces electoral, exercită un mandat cu o durată de 4 ani (art. 25 alin. 3 din Legea nr. 213/2004 și art. 7 alin. 4 din Regulamentul din 2018 de organizare și funcționare internă al Colegiului Psihologilor din România), mandatul acestora începând la data validării rezultatelor respectivului proces electoral desfășurat și sfârșindu-se la data validării rezultatelor procesului electoral organizat ulterior (art. 7 alin. 5 din Regulamentul din 2018 de organizare și funcționare internă al Colegiului Psihologilor din România).
11. Prin urmare, valabilitatea duratei unui mandat este determinată de organizarea și finalizarea celor două procese electorale succesive, procese electorale care se epuizează prin validarea rezultatelor acestora, conform dispozițiilor art. 17 și art. 33 din Procedura de alegeri.
12. Este de asemenea important de menționat faptul că, potrivit dispozițiilor art. 8 alin. 1 din Regulamentul din 2018 de organizare și funcționare internă al Colegiului Psihologilor din România *“În cazul oricărei proceduri de alegeri, preluarea mandatului de către membrii forurilor de conducere nou aleși se face în ziua următoare validării alegerilor de către Comisia de validare a alegerilor”*.
13. Prin urmare, deși mandatul membrilor nou aleși în forurile de conducere debutează la data validării rezultatelor alegerilor (art. 7 alin. 5 din Regulamentul din 2018 de organizare și funcționare internă al Colegiului Psihologilor din România), tranziția efectivă a mandatelor are loc în ziua următoare validării rezultatelor noilor alegeri, prin predarea mandatului de către membrii ale căror mandate au încetat către membrii nou aleși, conform rezultatelor validate ale alegerilor.
14. **Astfel, potrivit interpretării teleologice, scopul dispozițiilor legale sus – menționate este acela de a asigura tranziția mandatelor fără existența vreunei întreruperi a activității forurilor de conducere ai căror reprezentanți se succed în timp, tocmai pentru a evita situația nepermisă a neasigurării continuității activității forurilor de conducere, situație în care activitatea Colegiului ar fi blocată, cu afectarea gravă a drepturilor și intereselor tuturor membrilor săi.**
15. **Având în vedere principiul general de drept potrivit căruia o normă juridică trebuie interpretată în sensul său pozitiv, în sensul generator de efecte juridice (și nu în sensul de a nu produce efecte juridice) nu putem aprecia faptul că dispozițiile referitoare la momentele de debut și de sfârșit ale valabilității mandatelor reprezentanților aleși în forurile de conducere nu s-ar aplica în situația în care durata dintre două procese electorale succesive este mai mare de 4 ani.**
16. Această concluzie nu trebuie însă să fie interpretată în sensul că durata dintre cele două procese electorale succesive ar putea fi oricât de mare (pentru că astfel ar fi încălcat principiul periodicității alegerilor), ci în sensul că pot exista situații excepționale, obiective, care afectează calendarul și formatul activităților organismului respectiv într-o asemenea măsură în care organizarea noului proces electoral nu se poate realiza în interiorul celor 4 ani calendaristici de

la finalizarea procesului electoral anterior.

17. Verificând întregul raționament mai sus prezentat și prin folosirea argumentului de interpretare logică – *reductio ad absurdum*, în situația în care am aprecia că mandatele reprezentanților forurilor de conducere au o durată fixă de 4 ani calendaristici (începând de la data validării rezultatului procesului electoral organizat în anul 2017), am ajunge la concluzia potrivit căreia, în situația în care noul proces electoral nu poate fi organizat și finalizat în interiorul termenului de 4 ani, Colegiul Psihologilor din România ar rămâne fără foruri de conducere pe o perioadă nedeterminată, aflându-se inclusiv în imposibilitatea de a organiza noul proces electoral (deoarece forurile de conducere în exercițiu organizează procesul electoral următor).
18. Or, această situație ar avea semnificația blocării totale a activității Colegiului, fără posibilitatea practică legală de depășire a acestui blocaj.
19. **În concluzie, aprecierea noastră este aceea că dispozițiile legale sus – menționate trebuie interpretate sistematic și în sens pozitiv (cu scopul de a produce efecte juridice), cu respectarea principiului bunei - credințe, respectiv în sensul că mandatele reprezentanților forurilor de conducere ale CPR încredințate în urma procesului electoral desfășurat în anul 2017 sunt valabile (în exercițiu) până la data finalizării următorului proces electoral ce va fi organizat (respectiv până la data validării rezultatelor procesului electoral pentru perioada 2021 - 2025), chiar dacă temporal au depășit termenul de 4 ani calendaristici.**

28.06.2021

Furtună și Asociații SPARL

avocat Mihai Furtună